

primorski utrip

ČASOPIS ZA SLOVENSKO OBALO IN ZAMEJSTVO

PIRAN-IZOLA-KOPER

November 2005 Leto 11 Številka 141 CENA 180 SIT /Poština plačana pri pošti 6320 Portorož/

IZHAJA 15. V MESECU

Z BANK NA POŠTO

Ali nekatere komercialne banke z visokimi provizijami »odganjajo« svoje komitente, ki se s plačilnimi nalogi in posebnimi položnicami vred selijo na cenejšo pošto? Najvišjo provizijo za izvršitev plačila običajnih »gospodinskih« zneskov s posebno položnico ali plačilnim nalogom zaračunava NLB (410 tolarjev), tesno ji sledi Banka Koper, ki svojim komitentom pri bančnih okencih zaračunava 350 SIT.

Stran 5

KONEC ALI VZPON NOVINARSTVA?

»Politična oblast goji od zadnjih državnoborskih volitev naprej čisto posebno stališče o tem, kakšni so mediji v Sloveniji in kakšni bi morali biti. Ideologem, ki ga ob tem uporabljajo intelektualni vojščaki Janeza Janše, je dejansko v narobe razumljena telovadna oblačila odet filozofem: mediji niso sproščeni, zato je nujno, da preidejo iz stanja zavrtosti«, preberemo v reviji Novinar. O najnovejšem položaju slovenskega novinarstva, »komunikacijskem šumu, zaroti novinarjev ali pred javnostjo zaprti politiki bodo spregovorili na Novinarskih dnevih v Ankaranu v dneh od 17. do 19. novembra 2005. Stran 10.

Kar je čisto in jasno je resnično!

Popolna oskrba vida
Za vaše oči Fotootika Rio poskrbi!

Ljubljanska 24 IZOLA Tel. 64 00 500

www.rumenestrani.com

Ribič
IZOLA
Dobrodošli

**Reforme:
Darilo
bogatim**
Stran 5

ZAČETEK VELIKIH OBNOV

V Kopru že uresničujejo pomemben projekt prenove Foresterije in Armerije ter gradnje novih prostorov za potrebe FHŠ in rektorata Univerze na Primorskem. Rušitvena dela opravlja podjetje Finali iz Lucije, podizvajalec firme Makro 5. V Portorožu pa bo 8. november 2005 ostal v analih kot še en zgodovinski dan za stari dobri hotel Palace. Namreč delavci koprškega Stavbenika so začeli z rušitvenimi deli prizidkov in nekdanjega 35 let starega bazena, osrednja stavba hotela pa ostane v bistvu še nedotaknjena in bo sodobno obnovljena. Stroški rušitvenih del znašajo okoli 70 milijonov tolarjev. Investitor Istrabenz hoteli Portorož pričakuje še projekt za prenovo komunalne infrastrukture v središču Portoroža ter gradbeno dovoljenje za komunalno infrastrukturo in projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja za končno prenovo in gradnjo hotela s prizidkom. Kot je povedal mag. Igor Okorn, direktor družbe Istrabenz hoteli Portorož, bodo izvajalca za prenovo in gradnjo hotela izbrali februarja 2006, ko naj bi se začela tudi prenova osrednje stavbe. Palace hotel, ki so ga dokončno zaprli 23. septembra 1990, bo obnovljen leta 2007. FOTO: FK-Primorski utrip.

Iztok Jakomin novi direktor PU Koper

Generalni direktor policije Jože Romšek je v sejni sobi Policijske uprave v Kopru 11. 11. 2005 novinarjem predstavil novega direktorja Policijske uprave Koper Izтока Jakomina, ki je prevzel dela in naloge na tem zahtevnem področju od vršilca dolžnosti direktorja Slavka Gerželja, ki se bo 27. 12. 2005 po 31 letih dela na policiji, upokojil. Slednji je namreč začasno prevzel posle od bivšega direktorja PU Emila Čeboklija.

Iztok Jakomin (levo) ob navzočnosti direktorja Policijske uprave Koper Jožeta Romška (na sredini) prevzema posle od Slavka Gerželja (desno). FOTO: FK-Primorski utrip.

Iztok Jakomin je nekaj časa služboval v Ljubljani na generalni policijski upravi. Izhaja iz teh krajev in dobro pozna tukajšnje razmere. Jože Romšek je kar nekajkrat poudaril potrebo po približevanju policije ljudstvu in tudi to, da v policijskih vrstah ne more biti prostora kompromitirane policiste. Novi direktor PU Koper je že na prvi predstavitvi napovedal nekaj postopnih »mehkih« zamenjav in kadrovske rotacije na vrhu sektorja kriminalistične in uniformirane policije. Naloge vodje Informativno komunikacijskega centra (OKC) je prevzel Amadeo Žigon. Policiste, ki jih je menda še vedno premalo (sistemiziranih je 835 delovnih mest, dejansko pa jih dela 733), čaka zahtevna naloga varovanja slovenskega dela zunanje meje EU.

Tudi to je turizem

V Sloveniji smo v devetih mesecih 2005 našeli 6.242.013 turističnih prenočitev domačih in tujih gostov (-1%). Domači stacionarni turizem v državi nekoliko upada (-3%), tako imenovani enodnevni obisk gostov pa narašča. Na Slovenski obali k boljшему obisku pripomorejo tudi atraktivne prireditve. (Stran 2). Na fotografiji: Nastop turške skupine Mehter sredi Portoroža.

Obeta se zanimiva razstava

V Galeriji Hermana Pečariča v Piranu bo 16. decembra prva samostojna kiparska razstava Atilia Radojkoviča z naslovom Kamnite sanje, na kateri bodo predstavili tudi katalog z izborom njegovih najboljših umetniških del.

Kljub službenim obveznostim, ki jih je imel na Občini Piran, je profesor industrijske pedagogike Atilio Radojkovič vedno našel nekaj časa za ljubiteljsko ustvarjanje, najprej na področju slikarstva, nato pa se je preizkusil tudi v kiparstvu. Številnim slikam so se pridružili lepo oblikovani in obdobja vredni kipi izklesani iz istrskega kamna. Razstavo Radojkovičevih kiparskih del organizirajo Obalne galerije Piran, recenzijo pa bosta podala kustosinja Nives Marvin in ravnatelj Obalnih galerij Piran Anton Biloslav. Atilio Radojkovič je bil pobudnik ustanovitve likovnega kluba Solinar Piran, katerega je tudi član. Večkrat je sodeloval tudi na mednarodnem slikarskem Ex-tempor v Piranu, od leta 2002 pa sodeluje tudi v projektu Zlata paleta za kiparstvo in je prejel številna priznanja. Skulpture, ki si jih velja ogledati so Galebi, Jadrnice, Akt I in II, Jadro, Čigra, Akt II, Sonce in druge. Razstava kamnitih skulptur bodo leta 2006 prenesli še v italijanski Castel Goffredo (pobratena občina s Piranom) in hrvaški Poreč.

FOTO COLOR LABORATORIJ

Quicklab

BERNARDIN

Obala 7 6320 Portorož

Tel.: +386 05 674 08 80

Za prenos fotografije s CD, diskete, Smart Media, Compact Flash iz digitalnega fotoaparata na fotografski papir

www.geocities.com/quicklab_fotolaboratorij

E-mail: fotoquicklab@siol.net

Znanstveniki opozarjajo Zemlja naj bi se vrtela samo še 100.000 let, nato pa se lahko zgodi katastrofa!

V oddaljeni mlečni cesti krožita dve nevtronsko nabiti zvezdi. Ob njunem trčenju bi lahko nastala strahovita eksplozija, blisk in gama žarki pa bi lahko dosegli tudi naš planet. Še hujša katastrofa, ki grozi izginotju našega planeta, je vesoljska črna luknja, ki pogoltne vse kar je v njeni bližini.

Pred leti smo si lahko v vesoljskem observatoriju v Stuttgartu ogledali nenavaden prizor v našem vesolju - Ko ugasnejo vse luči. Prikazano je bilo naravno potovanje in kroženje nam vidnih planetov, v prikazanem vesoljskem prostoru pa smo videli tudi nenavadne črne luknje, ki lahko vsrkajo oziroma pogoltnejo kar cele zvezde. Človeški um še danes ni uspel povsem razvozlati kaj se pravzaprav tam dogaja.

Norveški znanstvenik Knut Joergen Roed Oedergaard iz astrofizikalnega inštituta v Oslu opozarja: »Zemlja bi lahko že čez sto tisoč leti izginila z obličja, kajti v oddaljeni »Mlečni cesti«, ki pa je dovolj blizu našega planeta, lahko trčita dve nevtronski zvezdi. Nastala bi strahovita eksplozija. Gama žarki bi lahko z neverjetno hitrostjo prodirali skozi vesolje, zadeli naš planet in na njem uničili vsako življenje«. Še bolj dramatične napovedi: »Po eksploziji zvezd bi v vesolju nastala črna luknja, ki pogoltne vse, kar pride v njeno bližino, tudi zemljo«. Ali se človeštvo lahko na kakšen način izgone katastrofi? Da, zatrjujejo znanstveniki. Ker naj bi se katastrofa zgodila šele čez 100.000 let obstaja velika verjetnost preselitve na kakšen drug planet, na katerem bo mogoče živeti, piše Bild.

Banke ropajo tudi dedki in babice

Dedek in babica, ki sta v Nemčiji ropala banke, sta prava amaterja v primeru s profesionalci, ki so se lotili »varovanih« 420 sefov SKB banke sredi bele Ljubljane.

Medtem ko se v Sloveniji trenutno največ govori o spektakularnem zgodovinskem ropu, ki ga je v noči na 1. november, dan spomina na mrtve, uprizorila skupina zakrinkanih roparjev, ko je povsem »legalno« vstopila v prostore SKB banke v središču Ljubljane, onespobila varnostnika ter si vzela kar nekaj ur nočnega časa za izpraznitev 420 sefov, nakar se je začelo mukotrpno »zasliševanje« lastnikov, ki morajo sedaj dokazovati koliko deviz, zlata, tolarjev in drugi vrednostnih predmetov so hranili v teh sefih, pa tudi ali je bilo res vse tako De lux varovano ter ali zaradi takšnega nenavadnega dogodka res ne bi odstopila prva dama banke Cvetka Selšek, nemški ilustrirani časnik Bild objavlja kar zabavno zgodbo o ropu podobne finančne ustanove v Hannovru in Berlinu. V Hannovru je 71-letni dedek, ki naj bi si želel (ponovno) v zapor, s kuhinjskim nožem zagrozil bančnim uslužbencem češ »to je rop«, vendar ni nič odnesel. Podobno je namreč ponovil že šestič. Upokojenka Regina pa je čisto iz drugega testa. Njen plen v neki hranilnici v Berlinu pred dvema letoma je znašal 5000 evrov, vendar ne za dolgo, ker jo je prepoznala skrivna kamera. Kdo bo koga prepoznal v SKB in kakšen bo seznam predmetov in denarja, ki so jih oškodovanci hranili v sefih, seveda ne bomo izvedeli.

Neodvisni nestranski časnik za območje Slovenske obale in zamejstva

primorski utrip

Odgovorni urednik: Franc Krajnc
Naslov uredništva in oglasnega oddelka:
Primorski utrip, Obala 125 Lucija,
6320 Portorož

Tel.: 05 6777 140, tel./fax: 05 677 0185,

e - pošta: informa.portoroz@siol.net

Naročnine, oglasno trženje in
Media Service - Storitve za medije in tisk
PTA Primorska tiskovna agencija:

Obala 125, Lucija

Tel. 05 6777 140, GSM 031/851-240

Tehnično urejanje: Informa Portorož

Tisk: Tiskarna Vek Koper

Naklada: 2000 izvodov

Ustanovitelj in izdajatelj:

informa

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Obala 125, tel.: 05 6777 140,
tel./fax: 05 677 0185, fax: 05 6777 139

Adrijana Krajnc Vasović s.p.

Matična št. 1094343 DURS, Davčni urad Koper,

Izpostava Lucija, ID DDV: SI59225246

Transakcijski račun št.: 10100-0035275306 BK, PE
Lucija

Letna naročnina (za 12 števk) 2.160,00 SIT

Časopis je vpisan v razvidu medijev Ministrstva za
kulturo RS pod zap. števil. 460.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
(Ur. list RS št. 89/98) sodi časopis med proizvode,
za katere se obračunava davek na dodano
vrednost (DDV) po stopnji 8,5%.

Nadaljevanje s prve strani

Bila je prava atrakcija

Nastop zgodovinskega otomanskega vojaškega orkestra MEHTER v nedeljo, 23. oktobra 2005, v Piranu in Portorožu je bil izjemno zanimiv dogodek, ki si ga je ogledala množica domačinov in turistov.

Nastop skupine Mehter na Tartinijevem trgu v Piranu je navdušil publiko.

Pozdrav veleposlanika.

Sprejem v občinski palači. Turški veleposlanik Balkan Kizildeli se je tudi vpisal v zlato knjigo Občine Piran. FOTO: FK-Primorski utrip.

»Želim si nazaj v Nemčijo«!

I negoel Cengiz Oezdemir, član skupine Mehter, ki smo ga fotografirali pred piransko občinsko palačo v času nastopa, je tipičen Turek. Kar dvajset let je delal v Nemčiji, konkretno v pristaniškem mestu Hamburg, kjer živita dve njegovi sestri in brat. V Bursi, večje mesto v Turčiji, je sam z materjo in si, kot je dejal, srčno želi nazaj v Nemčijo. V tej za Turke bogati evropski državi živi in dela že okoli 1,7 milijona Turkov, vendar se je migracija precej ustavila. Morda bo svojo željo lažje uresničil, ko bo Turčija sprejeta v EU?

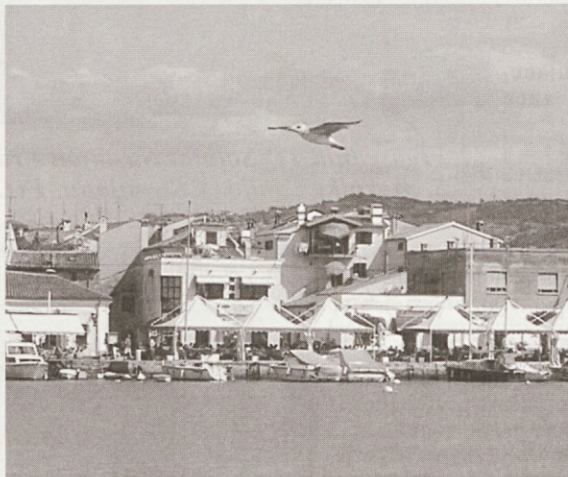
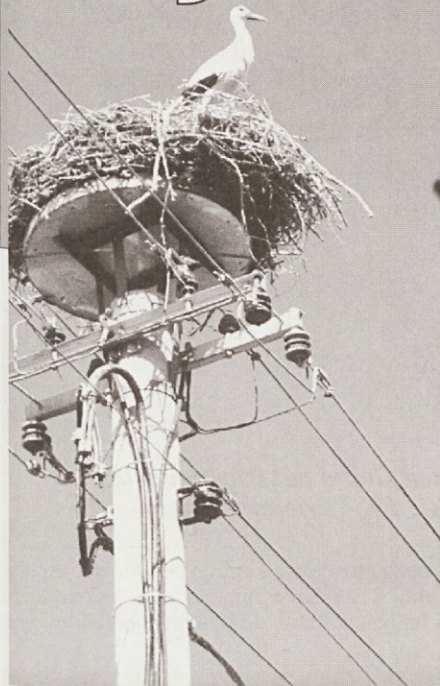
Portorož - Izola

Seminar za italijanske šolnike

V portoroškem Avditoriju se je v sredo, 2. novembra 2005, začel in v soboto končal, tradicionalni 43. seminar italijanskega jezika in kulture za učitelje in profesorje, ki v šolah v Sloveniji poučujejo italijanščino. Seminar prireja Zavod Republike Slovenije za Šolstvo - Območna enota Koper. Udeležence je pozdravila tudi svetovalka za italijanske šole v Sloveniji prof. Lilia Peterzo. Predavanja sicer potekajo v Manzolijski palači v Izoli. Seminariste v Avditoriju je obiskal tudi Drago Žerjal, podžupan Občine Piran in predsednik komisije italijanske narodnosti Piran.

Kljub vsemu nam jih je žal

Divje ptice selivke prinašajo smrtonosni virus, ki na srečo ne mutira v obliki, da bi se lahko prenašal s človeka na človeka. Opozorilo: Ne dotikajte se najdene mrtve perjadi z golimi rokami! Sečoveljsko mokrišče za zdaj ni v nevarnosti.

V zgodovini človeštva smo doživeli že marsikatero bolezen, od tako imenovane črne smrti **kuge** – hude nalezljive bolezni, ki jo prenašajo z glodalcev na človeka bolhe (velika evropska pandemija je v 14. stoletju pomorila v Evropi ljudstva celih pokrajin), **kolere** – črevesne nalezljive bolezni z bljuvanjem, hudimi driskami in hitrim telesnim pešanjem, **gobavosti** – nalezljive bolezni, ki jo povzročajo bacili leppe (gobavost se začne z buncicami – čiri, ki počasi razpadajo in iz katerih se sčasoma razvijejo žmulaste zdebeline, ki utegnejo grozljivo izmaličiti obraz bolnika. Okončine odmrejo, bolnik pa postane hud invalid. (Nesrečnike so v preteklosti izolirali in jih zapirali na samotnih krajih), **španske gripe** – influence, ki je ob koncu prve svetovne vojne leta 1918 pomorila nekaj deset milijonov ljudi. Zanimivo, da je tudi takratni virus (hranijo jih v ameriških laboratorijih) najprej napadel ptice. V osemdesetih letih je človeštvo napadel še **AIDS**, moderna spolna bolezen in sedaj še **ptičja gripa** kot nevidna bolezen, ki leti po zraku in ne pozna mej.

Kljub sodobnosti in zdravstvenim dosežkom se včasih izkaže, da je človeštvo pri takih pojavih nemočno in da narava rada preseneča.

Virus označen H5N1 prenašajo na domačo perjad divje ptice selivke. Prvi primer bolezni v Evropi so, kot je znano, zabeležili v delti Donave v Romuniji, sredi oktobra 2005 pa tudi že blizu Slovenije, na Hrvaškem (pogin labodov) in bojimo se, da se bo ta nevarna bolezen pojavila tudi v Sloveniji, morda spomladi, ko bodo k nam priletele štoklje.

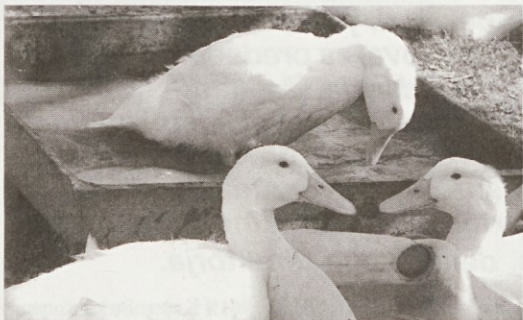
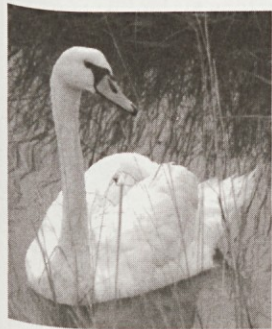
Virus ne mutira

Za virusno boleznijo je doslej v Aziji umrlo že okoli 65 ljudi, vendar je treba upoštevati dejstvo, da tam ponekod ljudje živijo v nemogočih higienskih razmerah, delavci celo spijo med kokošmi na farmah. Nekateri so obboleli mrtve kokoši premetavali kar z golimi rokami in niso upoštevali varnostnih ukrepov, sicer pa jih na začetku niti ni bilo.

Virus H5N1 se prenaša s perjadi na človeka, ne prenaša pa se s človeka na človeka, torej ne mutira v tej obliki, kar je velika sreča. Prav zato je odveč panika. Virus se prenaša s ptico na ptico, s poginule ptice ali okužene perutnine na sorodno perjad in prav zaradi tega so v nekaterih krajih, kjer so odkrili to bolezen, bili prisiljeni pobiti vse domače kokoši, peteline, gosi..., skratka uničili in dezinficirali so cele farme. Po navodilih pristojnih slovenskih zdravstvenih organov ni dovoljena reja perjadi na prostem.

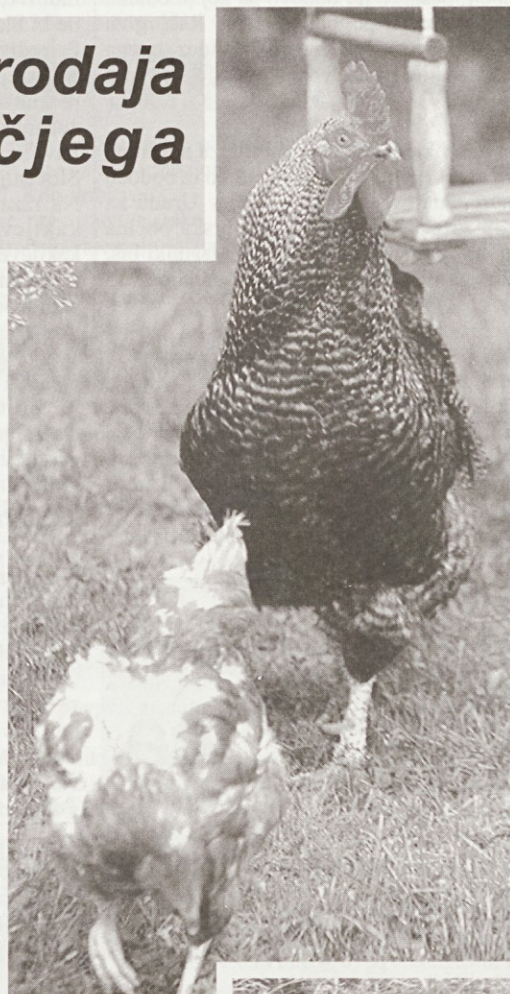
Kar nekaj ogroženih območij. Nevarnost predvsem tudi za mokrišča

V Sloveniji imamo kar nekaj predelov (Pomurje, Dravsko polje, Ptujsko polje, Vipavska dolina), kamor se rade vračajo ptice selivke. Na Primorskem je Vipavska dolina že opredeljena kot ogroženo območje. Po Ramsarski konvenciji je tudi kar nekaj deklariranih mokrišč, v katerih najdejo zatočišče in se množijo različne ptice, na primer v Sečovljah znamenita čigra, pa tudi kakšen labod se najde, da o galebih ne govorimo. Daleč od tega, da bi bilo mokrišče v krajinskem parku Sečoveljske soline ogroženo, a previdnost ni odveč.

Padla prodaja piščančjega mesa

V svetu se je zaradi ptičje gripe za polovico zmanjšala prodaja piščančjega mesa, še bolj pa se je zmanjšala prodaja pernate divjačine. Tudi v Sloveniji je zaznati manjšo prodajo piščančjega mesa, nam je povedal prodajalec mesa v Mercatorjevem marketu. Evropska komisija je z namenom, da zaščiti svoje članice oziroma prepreči širjenje bolezni, prepovedala uvoz piščančjega mesa na območje petindvajseterice iz držav, v katerih so uradno zaznali ptičjo gripo.

Tamiflu za tretjino prebivalstva

Država je že kupila 500 tisoč enot splošnega zdravila proti gripi – Tamiflu, ki naj bi bilo tudi kot edini dosedanja pripomoček v primeru potrebe zdravljenja proti virusu H5N1.

Seveda pa je trenutno 1:1.000.000 možnosti, da bi se v Sloveniji okužili s tem sicer nevarnim virusom, ki je, kot rečeno, v jugovzhodni Aziji zahteval že 65 življenj.

K paniki svoje prispevali tudi mediji?

Upoštevajte navodila uradnih zdravstvenih in veterinarskih služb!

Tako kot je človeštvo že dodobra zajezilo spolno bolezen aids, bo s primernimi preventivnimi in zaščitnimi ukrepi in protivirusnimi zdravili zagotovo sposobno obvladovati tudi ptičjo gripo, ki je zares nenavaden pojav. Kot so poročali na zagrebškem radiu so največ panike povzročili prav mediji, ki so ljudem prikazovali najbolj krute prizore zavijanja vratov kokošim in klanja perjadi. Bilo pa je tudi nekaj pravih smešnic. Medtem ko so bili pobijalci bili zaščiteni skorajda v skafandrih, so tam okrog skakali nezaščiteni otroci.

Nekaj preprostih navodil: Ne dotikajte se mrtvih ptic. Bodite pozorni na večje pogine ptic. Zahtevajte strokovno odstranitev. Ni nujno, da je vsaka mrtva ptica okužena z virusom H5N1. Rejci - sledite javnim navodilom VURS-a in drugih pristojnih zdravstvenih institucij.

Ptičjem v kletkah se dogaja slabo življenje, kar pa ne pretehta njihove varnosti pred morebitno okužbo.

Končno dobri rezultati Casinoja Portorož Iz izgube 243 mio SIT na dobiček 181 mio SIT

Portorož, 4. 11. 2005 – Nadzorni svet je na 4. redni seji obravnaval rezultate poslovanja družbe Casinò Portorož, d. d. v obdobju januar – september 2005 in podrobneje rezultate četrtertletja.

Družba Casino Portorož, d. d. je z novim vodstvom izboljšala rezultat poslovanja in je iz izgube (januar – junij 2005) 243 mio SIT, ki jo je »podedovala«, že v treh mesecih dosegla pozitivni rezultat 181 mio SIT. V četrtertletju julij – september je ustvarjenih za 15,4% več bruto prihodkov glede na enako obdobje lani in za 7,3% več od načrtovanega. Z uspešnim poslovanjem ter racionalno porabo se je uspešnost družbe v obravnavanem obdobju (julij – september) izboljšala. Celotni dobiček tega obdobja se je tako povečal za 181,3% glede na enako obdobje lani in za 24,7% glede na poslovni načrt družbe za leto 2005. Celotni poslovni izid družbe za letošnje leto znaša 181,9 mio SIT oziroma za 92% več kot lani. Bruto realizacija od januarja do septembra je bila za 13% večja kot v istem obdobju lani. Obisk se je v tem istem obdobju povečal za 16%. Pozitivni trend se je nadaljeval tudi v mesecu oktobru, ki je po prihodkih daleč nad pričakovanji.

Boris Zupančič

Koper Letos 36 milijonov za subvencije za obnovo pročelij in streh v mestu

7. oktobra je Mestna občina Koper objavila razpis za subvencioniranje obnov pročelij in streh v starem mestnem jedru. V ta namen občina za letošnje leto razpisuje 36 milijonov tolarjev subvencij, posamezno obnovo pa naj bi občina subvencionirala v višini 40 odstotkov vrednosti pogodbenih del. Razlog za subvencije je predvsem spodbuditev obnov hiš in posledično urejen videz starega mestnega jedra, njegova oživitev, nenazadnje pa tudi vzdrževanje kulturne dediščine starega Kopra kot spomenika

Za subvencije lahko zaprosijo lastniki hiš (fizične osebe) v mestu, za mesto pa je opredeljeno območje med Vojkovim nabrežjem, Prisataniško ulico in bodočo Severno obvoznico. Pisne prijave sprejemajo od danes naprej v Uradu za nepremičnine, razpis pa je odprto do preklica, saj namerava koprška občina subvencije dodeljevati tudi v naslednjih proračunskih letih. Tisti lastniki hiš, ki pa bi želeli subvencije že iz letošnjega proračuna, naj vlogo oddajo v 15 dneh..

Na podlagi prispelih prijav bo občina pripravila prednostno listo, in sicer bo ob tem posebna komisija upoštevala merila, ki zajemajo tako pomen objekta z vidika kulturne dediščine in arhitekturne vrednosti, z vidika varnosti kot tudi z vidika trenutno neustreznih arhitekturnih rešitev in z motečo infrastrukturo, dodatne točke pa bodo lahko dobili tudi lastniki hiš v Čevljarski, Kidričevi, Župančičevi in Pristaniški ulici. Javni razpis je objavljen v Uradnem listu in na spletnih straneh Mestne občine Koper www.koper.si, razpisno dokumentacijo pa lahko zainteresirani dvignejo v sprejemni pisarni Mestne občine Koper v Verdijevi ulici 10 v Kopru.

Kmalu gradnja severne obvoznice

Potem ko je načrtovana gradnja severne obvoznice morala kar skozi štiri revizijske postopke in po dveh krogih pogajanj med tremi ponudniki, je zdaj končno znano, da bo severno obvoznico gradilo ljubljansko podjetje SCT. Za gradnjo obvoznice z vsemi komunalnimi napravami je SCT ponudila najnižjo ceno, in sicer 742,5 milijona tolarjev. To je za skoraj 80 milijonov manj, kot je ob prvem razpisu aprila letos znesla najugodnejša ponudba. Rok za dokončanje severne obvoznice je september 2006, po besedah direktorice občinske uprave Sabine Mozetič pa bi jo bilo možno zgraditi še pred prihodnjo turistično sezono.

Kot je znano je bila gradnja severne obvoznice v občinskih načrtih kar nekaj let, vse postopke pa je pospešilo prizadevanje koprskega župana Borisa Popoviča po umiku Luke Koper s severne obale mesta pred rokom, ki so ga postavili pred leti, in ki je predvideval konec gradnje obvoznice šele leta 2010. Po pogovorih z vodstvom Luke je tako prišlo do podpisa pogodbe in konec leta 2004 tudi do dokončnega umika Luke s severne obale mesta.

Z gradnjo severne obvoznice, trasa katere se začne ob vznožju Belvederja, nato pa poteka po Kopališkem nabrežju, mimo Bošadrage, ob samostanu sv. Ane, konča pa se v krožišču pred sedanjim vhodu v Luko, naj bi začeli z obeh strani sočasno. Še pred tem bodo porušili nekatere objekte na trasi, potem pa prestavili še carinsko ograjo. Na območju nekdanjega prvega luškega priveza bodo uredili potniški terminal, načrtovana je gradnja mestne avtobusne postaje, nova parkirišča, obvoznica pa bo imela tudi pločnik, kolesarsko stezo in javno razsvetljavo. V okviru gradnje obvoznice bodo obnovili staro koprsko obzidje, nekaterim zaščitenim objektom, kot na primer staremu skladišču soli (Libertas) pa bo občina v sodelovanju z zainteresiranimi sofinancirji dala nove vsebine.

»Severna obvoznica je pomembna iz več vidikov. Ne le da bomo z njo razbremenili Pristaniško ulico, saj se bo pretežni del prometnih tokov usmeril v vzhodni del starega mestnega jedra, da bomo povečali dostopnost prebivalcev Bošadrage, obnovili spodnji del Belvederja, da bomo z novim širokim stopniščem Verdijevo oziroma Vergerijev trg povezali z obalo, z obvoznico bomo staro mestno jedro po skoraj pol stoletja ponovno odprli morju,« pravi Sabina Mozetič in dodaja, da bo turist, ki bodo v Koper pripluli z velikimi potniškimi ladjami, lahko že prihodnjo pomlad pozdravila bistveno bolj urejena obala, čeprav sam potniški terminal še ne bo v celoti dograjen.

primorski utrip

Peti praznik kakijev v Strunjanu

Letošnjo prireditev v Strunjanu si je ogledalo okoli 5000 obiskovalcev. Zaboječ kakijev po 1500 SIT. Z izdajo knjižice Kakijeve dobrote konec skrivnosti o receptih za čudovite sladice.

Letošnji že peti praznik kakijev v Strunjanu (od 4. do 6. novembra) je tako kot običajno privabil veliko obiskovalcev, morda 5000 ali celo več. Zadnji dan je žal deževalo, vendar je šotor nudil dovolj veliko zatočišče za vse, ki so si želeli ogledati prireditev in tudi kupiti žlahtne sadeže, ki kot le kaže najbolje uspevajo prav v Strunjanu. Ideja **Franca Giassija**, predsednika Turističnega društva Solinar Strunjan, da bi zlata jabolka, ki so

Predsednik TD Solinar Strunjan Franco Giassi pozdravlja udeležence 5. praznika kakijev v Strunjanu. FOTO: FK - Primorski utrip.

v preteklosti kar dolgo samevala na drevesih, ker jih pač nihče ni pobiral, pozlatili s praznikom, je popolnoma uspela, saj strunjanska prireditev Praznik kakijev sodi med tri največje v piranski občini. V pozdrav prazniku in obiskovalcem so igrali pihalni orkester Litostroj, skupina mandolin »Serenate« Skupnosti Italijanov Piran, skupina harmonikarjev pod vodstvom Deana Delgiusta in ansambel Tramontana. Nastopili so tudi pevski zbor Giuseppe Tartini - Skupnost Italijanov Piran, moški pevski zbor iz Ilirske Bistrice ter pevski zbor Društva upokojencev iz Celja. Pater Niko je, potem ko so o kakiju povedali skoraj vse, te žlahtne sadeže, ki pa le včasih malo vežejo, tudi blagoslovil, obiskovalci pa so skupaj s prečastitim molili očenaš, kar pa nekaterim ni šlo najbolj. Očitno se bo treba naučiti tudi molitve, saj ne mine prireditev, na kateri ne bi blagoslovili te ali one pridobitve. Prireditve so se udeležili tudi Vojka Štular, županja Občine Piran, ki je praznovanje tudi odprla, Breda Pečan, županja Občine Izola in prof. dr. Marko Pavliha, podpredsednik DZ Republike Slovenije

Na razstavi smo lahko videli vse od kakijevih slaščic, marmelade, kakijevega žganja do čokolade.

Za gostinsko ponudbo (kakijeva krostata je bila po 400 SIT) so poskrbeli gostinci podjetja Krka Zdravilišče Strunjan. Strokovno oceno kako in zakaj uživamo kaki ter kakšna je njegova prehrabna vrednost so podali predstavniki KGZS – Zavod GO in KSS Koper, Irena Vrhovnik ter KZ Koper. Ocenjujejo, da je na Primorskem že okoli 20 ha intenzivnih nasadov kakijev.

Zanimiva publikacija

Turistično društvo Solinar Strunjan je ob 5. prazniku kakijev izdalo tudi zanimivo publikacijo **Kakijeve dobrote**, ki jo je mogoče kupiti pri TD Strunjan za 500 SIT. V knjižici (uredila jo je Marija Mahnič, lektorirala Rožana Špeh, oblikovala Mateja Gorši, tisk KVM Grafika d.o.o.) najdemo tudi številne recepte za pripravo kakijevih sladice, džema in marmelade. O izdaji knjižice je obiskovalcem spregovorila Elsa Gasparini, Milan Belec iz Ljutomera pa je za to priložnost izdelal krožnike z motivi kakija. Prireditev je povezovala in se odlično znašla Tanja Tul.

Blagoslov kakijev

Kakijeva krostata je bila po 400 SIT.

Luka Koper

Predsednik uprave je Robert Časar

Nadzorni svet Luke Koper, d.d. je na 6. redni seji, 24. oktobra 2005, soglasno imenoval za predsednika uprave delniške družbe Roberta Časarja, za namestnika pa mag. Marjana Babiča, ki sta nastopila svoj 5-letni mandat. Nadzorni svet je 4. novembra 2005 imenoval tudi preostala dva člana 4-članske uprave; Alda Babiča (bivši predsednik uprave portoroškega Casinoja) in potrdil Pavleta Krumenakerja, delavskega direktorja.

Robert Časar, diplomant Pravne fakultete v Ljubljani, se je rodil leta 1961 v Kopru. Po končanem študiju je bil za eno leto zaposlen v odvetniški pisarni, od tedaj dalje pa vseskozi v gospodarstvu, kjer je več kot deset let deloval na vodilnih delovnih mestih. Preizkusil se je kot direktor Komunalnega podjetja Piran, direktor Javnega podjetja Okolje Piran in kot predsednik uprave - glavni direktor družbe Fersped d.d.

Dobri devetmesečni rezultati

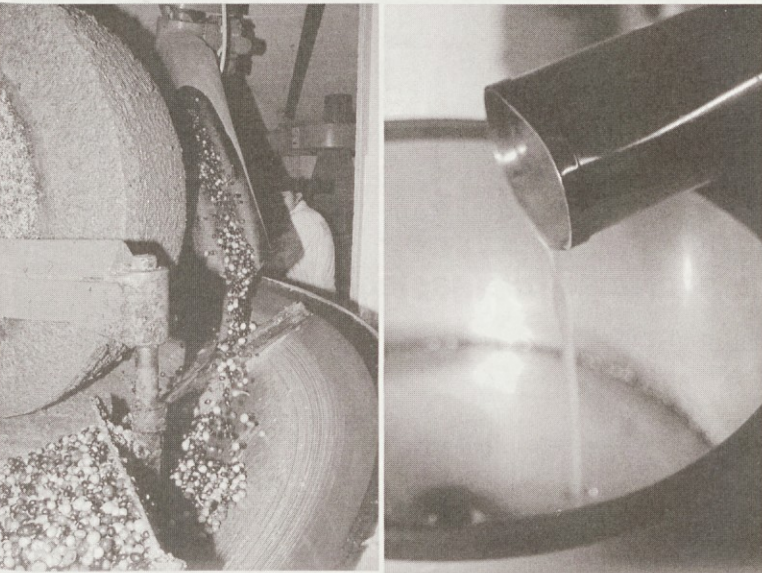
V devetih mesecih leta 2005 je bil v Luki Koper, d.d., dosežen skupni ladijski pretovor 9,47 mio ton blaga, kar je 1% več kot v enakem obdobju 2004. Glede na leto 2004 so največji porast dosegle blagovne skupine sadja, lesa, tekočih tovorov in kontejnerjev. Poslovni prihodki so dosegli vrednost 15 milijard SIT, kar je 21% več od doseženega v enakem lanskem obdobju. Luka Koper, d.d., je devet mesečno obdobje zaključila s 3 milijardami SIT dobička iz poslovanja in 3,9 milijardami SIT celotnega dobička. Tudi pričakovanja za obdobje do konca leta so spodbudna in kažejo, da bodo temeljni poslovni cilji družbe ne le doseženi, ampak tudi preseženi.

Suzana Zornada Vrabec
Vodja službe za odnose z javnostmi

Gea kupuje oljčno olje pri Italijanih!

Tovarna olja Gea Slovenska Bistrica v Italiji letno kupi 700 ton ekstra deviškega oljčnega olja, od domačih oljkarjev v Slovenski Istri pa niti litra! Je vzrok cena, neorganiziranost, ali kaj tretjega?

»Za nas niste zanimivi, saj vsi skupaj v Slovenski Istri ne pridelate niti toliko oljčnega olja kot ga naša tovarna olja Gea Slovenska Bistrica uvozi letno samo iz Italije«, nam je na 52. Gostinsko turističnem zboru v Portorožu, na naše vztrajanje kje kupujejo olje in ga potem v slovenskih živilskih trgovinah prodajajo pod svojo blagovno znamko, povedala njihova predstavnica za komercialno. Tovarna olja Gea v Slovenski Bistrici redno kupujejo oljčno olje v Italiji po kakšne 3 do 4 evre za liter, nato ga ustekleniči in da v prodajo. Na GTZ v Portorožu so »njihovo« ekstra deviško olje prodajali po znižani (sejemski) ceni 1309 SIT za liter, v trgovini pa stane nekaj več. Nihče ne more oporekati tržni naravnosti tovarne olja Gea in njihovi svobodni izbiri tržišča, a se kljub temu lahko vprašamo kako je mogoče, da tovarna v Slovenski Istri, kjer naj bi pridelali 400 do 500 ton prvovrstnega oljčnega olja, ne kupi niti enega litra. To očitno kaže tudi na preveliko razdrobljenost oljkarjev, ki kljub večkratnim dogovorom še niso uspeli najti take organizirane oblike prek katere bi lahko ponudili večje količine in postali zanimivi tudi za odjemalce, ki imajo dobro razpredeno prodajno mrežo. Mogoče pa takšne potrebe v resnici niti ni, vsaj dokler lahko vsak oljkar proda svoj pridelek namesto za 4, za 10 evrov, kolikor bo znašala tudi letošnja cena oljčnega olja. Kaže, da bodo šele presežki prisilili oljkarje k bolj organizirani enotni ponudbi, kar se bo tudi kmalu zgodilo, saj bo že letošnja oljčna letina več kot obilna.

Avgusta je bilo v Sloveniji 91.357 brezposelnih Najslabše plače v gostinstvu

Število prebivalcev v Sloveniji le počasi narašča in je sredi poletja 2005 preseglo dva milijona (2.001.114). Podaljšuje se tudi povprečna življenjska doba in znaša pri moških 73,5 leta, pri ženskah nekoliko več, 81,1. In kako je z aktivnim prebivalstvom? Po podatkih Statističnega urada RS je bilo avgusta letos 903.314 aktivnih prebivalcev, delovno aktivnih pa 812.748. Zaposlenih je bilo 731.293, od tega samozaposlenih 81.455 in 43.493 samostojnih podjetnikov posameznikov (s.p.). Kmetov je 31.346. Upokojencev in invalidov je že kar okoli 530.000.

Registriranih brezposelnih oseb je bilo 90.566. Stopnja registrirane brezposelnosti je avgusta 2005 znašala 10%. Brez dela je bilo 40.992 moških in 49.574 žensk. In še plače: Najslabše so bile v gostinstvu (neto 137.535,00 SIT) in najvišje v finančnem posredništvu (neto 237.011,00 SIT).

S 15. novembrom na cestah uradno zimske razmere

Motorna vozila morajo imeti v cestnem prometu v Republiki Sloveniji med 15. novembrom in 15. marcem in od tedaj, ko se ob sneženju sneg oprijema vozišča ali ob poledici - do takrat, ko pristojna služba za vzdrževanje cest sporoči, da je cesta normalno prevozna in primerna za promet vozil, predpisano obvezno zimsko opremo: zimske pnevmatike na vseh kolesih z oznako M+S, lahko tudi nižjega hitrostnega razreda. Kanali pnevmatik morajo biti globoki najmanj 3 mm. Če vozite s poletnimi gumami morate imeti s seboj zimske verige.

Na Primorskem smete uporabljati letne gume, z urezom oziroma kanali globine najmanj 1,6 mm. Vozite previdno, pazite na varnostno razdaljo, pot zaviranja v zimskih razmerah je običajno daljša.

VISOKE BANČNE TARIFE

Zaradi visokih bančnih tarif, pri čemer vodi NLB, se komitenti selijo na pošte.

»Pri blagajniških okencih videvamo od oktobra letos ljudi, ki jih prej tu ni bilo«, sta nam kajpak zadovoljna, potrdila upravnika področnih pošt z Obale in Nove Gorice. Dovolj za napotilo, da smo si malce bolje ogledali kaj se v resnici skriva za to izjavo, saj vendarle komercialne banke ponujajo veliko različnih, tudi zelo poceni možnosti plačila računov, plačilnih nalogov ali posebnih položnic. Najbolj mastno provizijo na t e m področju imajo v N o v i L j u b - l j a n s k i b a n k i, kjer za

plačila nižjih zneskov zaračunavajo enotno provizijo kar 410 tolarjev! V Banki Koper zaračunavajo 350 tolarjev, Abanki 300, v Probanki boste plačali 200 tolarjev provizije, v SKB banki 280 SIT, v Bank Austria Creditanstalt 300 SIT, Volksbank - Ljudska banka 250 SIT, pri okencih Pošte Slovenija pa le 150 tolarjev. Zvišanja tovrstnih storitev daleč presegajo inflacijsko stopnjo. Poudariti velja, da gre za manjše zneske plačil, katerih pa je v resnici tudi največ. Trajniki, i-net banka in podobne novosti na področju elektronskega poslovanja so dobrodošle, vprašanje pa je, ali so res tako množično uporabljene. Tudi dvigovanje denarja na bankomatih s podjetniškega transakcijskega računa ni več poceni stvar in še najnovejše zaračunavanje provizije za menjavo ali polog kovancev! Večina ljudi, od okoli 50 tisoč komitentov na Slovenski obali, se kljub temu, da jim banke priporočajo (in tudi reklamirajo) mnogo cenejše elektronsko poslovanje, trajnike in podobno, še vedno drži klasike in plačujejo svoje račune in položnice neposredno na bankah, čeprav se zaradi tega včasih po nepotrebnem daljšajo čakalne vrste, komercialne banke pa tako ne morejo zmanjšati števila blagajnikov, ker naj bi jim predstavljali drago delovno silo.

Milijoni prihodkov od provizij!

Če bi vsak od 50 tisoč komitentov na Slovenski obali vplačal povprečno dnevno vsaj eno položnico ali račun, znaša dnevni iztržek povprečne provizije na Slovenski obali 15 milijonov tolarjev, letno 5,47 milijarde! To pa so zneski, za katere se res splača potruditi. Kdo dobi več? Posebna zgodba so dovoljene prekoračitve, tako imenovani limiti. Letna obrestna mera v Banki Koper na primer znaša 13,5%, druge banke zaračunavajo celo višjo. Tveganja v bistvu ni, ker mora komitent odobreno prekoračitev zavarovati – in plačati zavarovalnino - banka pa si poleg že omenjene obrestne mere zaračuna tako imenovano nadomestilo za odobritev prekoračitve sredstev na računu.

Katera banka ima na Obali največ komitentov?

Najdaljši spisek komitentov zagotovo beleži Banka Koper, ki je bila kot podružnica LB, poleg nekdanje JIK banke in nekaj manjših hranilnic, tudi edina na tem območju ter je tudi uspela obdržati večino komitentov. Njen položaj je glede tarif glede na maso komitentov še vedno najugodnejši. Odgovor bančnega sektorja češ, saj je treba upoštevati relativno nizke provizije za bančne storitve pri višjih zneskih, ne stoji najbolj na trdnih tleh, če vemo, da znaša masa plačil (več kot 80%) med 450 in 15000 tolarji (voda, elektrika, komunala, smeti, gretje, telefon...). Zgodi se celo, da je znesek na plačilnem nalogu nižji od provizije! Iskanje tržne niše na področju poslovanja z občani, ki so najbolj hvaležne stranke, je lahko kratkoročna rešitev.

Vsak Slovenec povprečno dolguje 250 evrov

Ocenjuje se, da je vsak Slovenec v povprečju zadolžen za 250 evrov, velika večina pa ima »minus« na banki in živi na tako imenovanih limitih. Tako smo na nek način postali »ujetniki« bank, oziroma obratno. Banka postane ujetnik komitenta, če ta ni sposoben vračati posojila, bodisi zaradi velikih minusov na svojih transakcijskih računih, glavna krivca za tako stanje pa sta padajoči osebni standard in brezposelnost.

FK

Reforme: Darilo bogatim

Ali mislite, da je Georg W. Bush zmagal na volitvah, ker so zanj glasovali reveži? Ne. V Belo hišo so ga pripeljali bogati elektorji, še prej pa je moral biti bogat tudi sam. Kaj ima to skupnega z našimi domačimi slovenskimi reformami, ki kljub dobrim nameram vzbujajo nekakšno nelagodje pri ljudeh. Naša vlada, ki se je zaletela v reforme, s katerimi hoče preoblikovati tako rekoč vse, od družbenega, socialnega in gospodarskega in morda tudi političnega življenja naprej, počasi spoznava, da sveta ni mogoče obračati, če nimaš kje stati. Teza, da je bilo prej vse narobe, vse zanič, je kajpak nevarna predpostavka, da bo tako govorila tudi naslednja vlada in nam ponudila nove reforme, bolj sladka darila, kot je na primer zakon o RTV iz leta 2005, pa ohranila. Povsem razumljivo je, da mora Slovenija doseči večjo konkurenčnost gospodarstva in da je država, ki ne misli odmrtni, vedno bolj pogoltna. Drugače rečeno, potrebuje vedno več proračunskega denarja. Pa ne le zaradi visokih plač birokracije, ki ima izjemno samoohraniteljsko in reinkarnacijsko moč, pač pa zaradi vse večjih socialnih transferov.

Ustavimo se samo pri tolikokrat omenjeni enotni stopnji DDV. Ali ne bi avtorji tega bistroumnega salta izpadli veliko bolj modro pred ljudstvom, če bi preprosto povedali, da država uvaja enotno (20-odstotno) stopnjo DDV preprosto zato, ker naj bi se samo s to potezo v državni proračun letno zlilo okoli 115 milijard tolarjev kot razlika med veljavno 8,5 odstotno in bodočo 20 odstotno stopnjo. Podražitve bo začutil najbolj reven sloj prebivalstva, ki dnevno tehta koliko kruha, mleka, olja, sladkorja..., si sme privoščiti. Odgovor »reformistov«, da jim bo že pomagala država, je smešna tolažba. Če hočeš danes dobiti socialno podporo moraš prinesiti goro papirjev. Bomo torej morali po vzoru kopskega Redečega križa začeti ustanavljati sindikalne menze? Cvetk reformnih poskusov je še kar nekaj. Na primer tako imenovana stopnja nove dohodninske lestvice, ki bi prav tako malce bolj obremenila revne in visoko nagradila le bogate!

S postopno ukinitvijo zloglasnega davka na plače bomo res nekoliko razbremenili gospodarstvo, toda tudi to ni tako enoznačno, saj bo morala država ta izpad na nek način nadomestiti.

Franč Krajnc

Kaj je pokazala anketa?

Večina anketiranih prebivalcev proti delitvi Mestne občine Koper!

Na območju celotne Mestne občine Koper je za ohranitev občine v sedanjih mejah dobrih 81 odstotkov prebivalcev, proti enoviti občini je osem odstotkov prebivalcev, medtem ko je dobra desetina prebivalcev Mestne občine Koper do tega vprašanja neopredeljena.

Za ohranitev Mestne občine Koper je tudi 63 odstotkov prebivalcev KS Ankaran in Hrvatini. To je pokazala raziskava javnega mnenja, ki jo je za Mestno občino Koper opravilo podjetje Spem komunikacijska skupina. Raziskava je potekala v četrtek, 13., v petek, 14. in v ponedeljek, 17. oktobra, vanjo pa so vključili 1200 gospodinjstev iz Mestne občine Koper. Anketirali so 600 gospodinjstev ožjega dela mesta, vključno s KS Žusterna, Za gradom, Semedela in Olmo-Prisoje ter 600 gospodinjstev iz drugih KS, ob tem, da so v anketo zajeli 147 anketirancev iz krajevne skupnosti Ankaran in 43 iz krajevne skupnosti Hrvatini.

Kot izhaja iz obdelave podatkov, je na območju celotne Mestne občine Koper dobrih 31 tisoč polnoletnih občanov za ohranitev enovite občine, približno tri tisoč občanov je proti temu, štiri tisoč pa je neodločenih.

Koper Gasilska vaja Knjižnica 2005 in predaja čolna

Mestna občina Koper in Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper v sodelovanju z Gasilsko brigado Koperb sta v petek, 28. oktobra, dopoldne v Osrednji knjižnici Srečka Vilharja Koper in njeni neposredni okolici izvedli praktično vajo varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami KNJIŽNICA 2005, na predpostavki, da je v prostorih knjižnice prišlo do požara.

Zdravstveni dom Koper (Prehospitalska enota nujne medicinske pomoči Obala), Policijska postaja Koper in Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Vajo je vodil poveljnik Civilne zaštite Mestne občine Koper, izvajanje posameznih nalog pa pristojne službe. Sama vaja je bila v prostorih Osrednje knjižnice Srečka Vilharja Koper in neposredni okolici objekta. Namen vaje je bil preveriti učinkovitost in usklajenost rešitev v načrtu zaštite in reševanja ob požaru na območju Mestne občine Koper, preveriti sistem obveščanja in alarmiranja, sistem vodenja aktivnosti zaštite, reševanja in pomoči ter pripravljenost sil za zaščito, reševanje in pomoč. Po končani vaji se je dogajanje preselilo na Ukmarjev trg, kjer je bila primopredaja gasilskega čolna Gasilski brigadi Koper.

Na vaji so poleg organizatorjev sodelovali tudi Uprava RS za zaščito in reševanje (Regijski center za obveščanje Koper), Obalna gasilska zveza Koper (prostovoljna gasilska društva),

Bodo krajan Dragonje dobili obvoznico?

Krajan KS Sečovelje oziroma Dragonje so na javni obravnavi državnega lokacijskega načrta za mednarodni mejni prehod Dragonja 14. septembra 2005 v prostorih kmečkega turizma Mahnič to vprašanje povezali z zahtevo, da hkrati, ko bodo prenovili obstoječi mednarodni mejni prehod Dragonja in bo tam leta 2007 postala zunanja mejna točka EU oziroma schengenski mejni prehod, odgovorni zgradijo tudi obvoznico. Znano je, da so krajan postavili kar 19 zahtev in pripomb. Nekaj jih v pismu predsedniku DZ navaja tudi dr. Marko Pavliha.

Krajan Dragonje na javni obravnavi državnega lokacijskega načrta Dragonja. FOTO: FK – Primorski utrip.

Poglavitne zahteve občank in občanov na javni razgrnitvi državnega lokacijskega načrta so bile naslednje:

- čimhitrejša izgradnja hitre ceste mimo naselja Dragonje, ki bi omogočila potek prometnih tokov od mejnega prehoda proti Šmarjam mimo samega naselja;

- do dokončanja hitre ceste je treba izgraditi učinkovite protihrupne ovire na sedanji glavni cesti, ki bi vsaj delno ublažile negativne vplive na okolje zaradi konstantnega povečanja prometa;

- zaradi zmanjšanja kakovosti življenja v naselju (prekomerne hrupne obremenitve, tresljaji, čakalne dobe za prihod in odhod z doma zaradi nepretrganih kolon) se naj prouči možnost za izplačilo tako imenovane ekološke odškodnine, kar je v Evropski uniji povsem normalen običaj.

Nova vas nad Dragonjo

Obnovljena Kapeločina hiša bo tudi za potrebe turizma

Pred obnovljeno staro kmečko hišo v Novi vasi nasproti stavbe KS, ki so jo svečano odprli 29. 10. 2005, se je zbralo kar veliko tamkajšnjih vaščanov, prišli pa so tudi iz okoliških krajev. Zbrane je pozdravil predsednik Sveta KS Nova vas nad Dragonjo Bruno Peroša in se ob tej priložnosti zahvalil vsem, ki so pripomogli obnovo te stare kamnite hiške, ki naj bi bila zgrajena že pred 150 leti. Odslej bo lahko služila predvsem tudi v turistične namene, na primer za prodajo spominkov in podobno. Bruno Peroša je pozdravil županjo Vojko Štular, podpredsednika DZ prof. dr. Marka Pavliho, župnika Alojza Subana, ki je hiško blagoslovil, predstavnike spomeniškega varstva, direktorico

**Kmečko hišo
sta odprla
ž u p a n j a
Vojka Štular
in predsednik
sveta KS
Nova vas
Bruno Peroša**

Otvoritev si je ogledala prava mala množica krajanov. FOTO: FK-Primorski utrip.

Pokrajinskega muzeja Koper Tino Novak – Pucer in še posebej Karmen Forte – Vidak ter vse prisotne, ki so se nato zbrali v gasilskem domu in poskusili odlični divjačinski golaž ter enkratno malvazijo. Na otvoritvi so nastopili Duet Mlinar

in Perice, ki so avtentično uprizorile čakule na vasi, zapel pa je tudi pevski zbor Pergula. Hiša nosi številko 48. Po smrti njene zadnje lastnice Ančke je dolgo samevala in propadala. Prvi, ki je dal idejo za njeno obnovo, je

bil bivši predsednik Sveta KS Nova vas nad Dragonjo Emil Grizon. Leta 1999 se je svet KS odločil za nakup hiške z namenom, da se ohrani prispodoba kmečkega življenja »kur enbot« (kot je bilo nekoč). Sredstva za obnovo je prispevala Občina Piran.

POSEBNO OBVESTILO

Vse zavarovalce pri Vzajemni zdravstveni zavarovalnici obveščamo, da je s 1. septembrom pričel veljati spremenjen zakon o zdravstvenem zavarovanju.

Vsi zavarovalci prejmejo certifikat, ki potrjuje njihovo lastništvo Vzajemne.

Da, prav ste prebrali:
Vsak zavarovalec pri Vzajemni je solastnik zavarovalnice v skladu z zakonom in statutom Vzajemne.

Zavarovalce zato posebej opozarjamo, naj brez predhodnega posveta z ustreznim pravnim strokovnjakom ne podpisujejo ponudb ali pogodb drugih zavarovalnic, saj tako izgubijo pravico do lastništva Vzajemne, ki jim pripada na osnovi veljavne pogodbe.

Naročnik obvestila: Vzajemna, d.v.z.

Univerza na Primorskem na dobri poti k cilju

Prve tri diplome in tudi prvi doktor znanosti UP

Na slovesnosti ob peti obletnici delovanja Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem so podelili prve tri diplome diplomantkam FHŠ Nataši Kolega, Jani Logar in Urški Železnik. Na fakulteti je vpisanih 617 študentov. Prvi doktor znanosti je Aleš Smrekar, ki je uspešno opravil disertacijo z naslovom Zavest o rabi vode kot naravnega vira.

Slavnostna govornica, rektorica UP ter prva dekanja fakultete dr. Lucija Čok.

Po nastopu Akademskega pevskega zbora Univerze na Primorskem pod vodstvom zborovodje Ambroža Čopija s pesmijo Gaudeamus igitur, 27. oktobra 2005, se je v Pretorski Palači v Kopru začela slovesnost ob peti obletnici ustanovitve Fakultete za humanistične študije Koper (FHŠ) Univerze na Primorskem, na kateri so podelili diplome prvim trem diplomantkam Nataši Kolega, Jani Logar in Urški Železnik. Da je Univerza na Primorskem v Kopru na dobri poti do cilja - postati močna in v svetu prepoznavna hiša visoke učenosti - so v svojih pozdravnih in slavnostnih govorih potrdili vsi govorniki; dekanja fakultete doc. dr. Vesna Mikolič, podžupan Mestne

fakultetami in ZRS ter množico študentov je tako rekoč začela iz nič, z veliko volje, vztrajnosti in truda, na začetku brez trdnjih zagotovil glede prepotrebnih virov sredstev za delovanje in nujne naložbe v prostorsko širitev, nič manj pa ni bilo tudi težav s snovanjem ustreznih študijskih programov, da ne omenjamo težav glede predolgega včasih brezplovnega dogovarjanja z Novo Gorico o sodelovanju in namenu oblikovanja enotne univerze na Primorskem. Napredek je danes že tu, čeprav ne gre zanemariti njihove skromnosti. Povečuje se število vpisanih študentov, dopolnjujejo učne programe, uresničujejo načrtovano prostorsko širitev, saj so že začeli s

študiji s področja geografije, kulturnih študijev in antropologije, slovenistike ter zgodovine. Predavajo priznani strokovnjaki iz slovenskega prostora in tujine. FHŠ sodeluje tudi z mnogimi tujimi fakultetami.

V študijskem letu 2005/2006 fakulteta izvaja štiri univerzitetne dodiplomske študijske programe: Geografija kontaktnih prostorov, Kulturni študiji in antropologija, Slovenistika ter Zgodovina in tri podiplomske (magistrske in doktorske) študijske programe: Filozofija in teorija vizualne kulture, Geografija kontaktnih prostorov ter Zgodovina Evrope in Sredozemlja.

V postopku prenove obstoječega študija

Fakulteta je skladno z bolonjskimi smernicami v procesu prenove obstoječega študijskega programa Kulturni študiji in antropologija ter v postopku prijave novih dodiplomskih in podiplomskih študijskih programov: Dediščina Evrope in Sredozemlja (dodiplomski študij), Italijanistika (dodiplomski študij), Filozofija (dodiplomski in podiplomski študij) in Komunikologija (dodiplomski in podiplomski študij). Ti programi so sedaj v postopku akreditacije, je povedala dr. Vesna Mikolič in poudarila, da so ti programi so nastali na trdnih raziskovalnih osnovah. Načrtujejo tudi študijske projekte, zanimive za razvoj turizma. Sodelujejo pri organizaciji mednarodnih znanstvenih konferenc.

Na FHŠ vpisanih 617 dodiplomskih študentov. V Začetku novembra na UP tudi prvi doktor znanosti.

V študijskem letu 2001/02 je bilo na UP FHŠ vpisanih 99 študentov, 93 dodiplomskih in 6 podiplomskih študentov. V letošnjem študijskem letu 2005/06 je na tej fakulteti vpisanih 617 dodiplomskih

Prve tri diplomantke na FHŠ: Nataša Kolega, Jana Logar, Urška Železnik.

študentov (od tega so jih letos na novo vpisali 180) in 64 podiplomskih. Na FHŠ poučuje 94 visokošolskih učiteljev, študenti pa so ji dali oceno 4,15 (najvišja ocena je 5). Na FHŠ je tudi kar 66 sodelujočih profesorjev, bodisi iz tujine, bodisi iz drugih fakultet na Slovenskem. Novembra pa naj bi na UP promovirali tudi prvega doktorja znanosti. Bistveno se zdi predvsem tudi to, da bodo vsi njihovi bodoči študentje tudi zaposljivi, da bodo po diplomi torej našli delo. Vse tri prve diplomantke imajo tudi to srečo, da jih bodo tukajšnja podjetja oziroma ustanove tudi zaposlile. Dr. Vesna Mikolič se je ob tej priložnosti tudi zahvalila mentorjem omenjenih diplomantk.

BODOČE SREDIŠČE PRIMORSKE UČENOSTI

Začetek prenove Foresterije in Armerije na Titovem trgu v Kopru. Tukaj bo že čez dobro leto eden največjih hramov učenosti na Primorskem. FOTO: FK-Primorski utrip.

Golf v Sečovljah Direktorat MOP-a opozoril Občino Piran

Direktorat za prostor pri Ministrstvu za okolje in prostor je na pobudo KGZ-Enota Koper in nekaterih kmetov, pri tem je zelo aktiven - in kot kaže tudi uspešen - Jožef Horvat, opravilo nadzor nad zakonitostjo aktov iz pristojnosti lokalnih skupnosti po 64. členu Zakona o državni upravi. Ugotovilo je, da je Občina Piran sprejela Odlok o lokacijskem načrtu golf igrišče Sečovlje, ki vsebuje nekatere odločbe v nasprotju z Odlokom o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana Občine Piran v letu 2003 za golf igrišče v Sečovljah. Ugotovilo je, da je v 10. členu Odloka, v nasprotju s podrobnejšo namensko rabo prostora, opredeljeno v programskih zasnovah iz prostorskih sestavin srednjeročnega plana, določeno, da je območje na severu med ureditvenim območjem naselja Sečovlje - Košta in igralnimi polji - Območje D - na površini približno 2 ha, namenjeno izgradnji apartmajev za igralce, ki se želijo nastaniti v neposredni bližini igrišča. V prostorskih aktih za navedeno gradnjo ni podlage, utemeljuje Direktorat za prostor in opozarja, da je Občina pri umeščanju objektov v območju stavbnih zemljišč dolžna upoštevati namensko rabo prostora, ki je opredeljena v prostorskem planu občine. Nikjer v planskem dokumentu ni predvidena gradnja apartmajev. »Glede na navedeno tukajšnje ministrstvo meni, da je občina ravnala v nasprotju z zakonom, ker ni dosledno upoštevala namenske rabe prostora določene v hierarhično višjem prostorskem aktu, to je v veljavnih prostorskih sestavinah planskih aktov Občine Piran. Za odpravo pomanjkljivosti je Ministrstvo dalo občini 45-dnevni rok. V nasprotnem primeru bo predlagalo Vladi RS, da ukrepa...

Na občini so presenečeni nad zahtevo in ocenjujejo, da gre za patetičen poskus sabotaže enega izmed najpomembnejših projektov nacionalne turistične strategije, ki pa ga je kljub nestrokovnosti in neutemeljenosti vendarle treba vzeti resno. Nekaj bo povsem držalo: Bitka za ohranitev kmetijske zemlje se nadaljuje. Kmetje pravijo, da družba Golf Istra pogojuje gradnjo golf igrišča z gradnjo in nato prodajo (107) apartmajev. Z zaslužkom iz tega posla bi nato vložila sredstva gradnjo golf igrišča? Postopek na sodišču glede določitve lastništva parcel namenjenih golf igrišču še poteka.

Prihaja konkurenca

Nasproti Supernove v Kopru gradijo nov trgovski center, ki bo zagotovo konkurenca Intersparu.

občine Koper Igor Colja ter slavnostni govorniki dr. Lucija Čok, rektorica Univerze na Primorskem in prva dekanja fakultete, doc. dr. Darko Darovec, direktor UP ZRS, prodekan fakultete in drugi v. d. dekana fakultete, redni prof. dr. Anton Gosar, prvi dekan fakultete in Ambasador RS v znanosti ter doc. dr. Vesna Mikolič, dekanja FHŠ.

V glasbeno-igralski izvedbi sta nastopila Barbara Škoberne in Evgen Štefančič, slavnostni večer je povezoval Andrej Klemenčič, v imenu vseh študentk in študentov pa se je vodstvu te visoke ustanove zahvalila absolventka UP FHŠ Iris Skrt, ki je dejala, da ji ni žal, ker se je odločila za tovrstne študije.

Univerza na Primorskem s svojim

prenovo Foresterije in Armerije in gradnjo prizidka za potrebe FHŠ in rektorata univerze. Naložbo v prenovo in dograditev (brez vrednosti ne zaračunanega prispevka Mestne občine Koper za stavbno zemljišče) ocenjujejo na 1,5 milijarde tolarjev. Sredstva pričakujejo od države kot ustanoviteljice univerze. Poleg te pomembne naložbe, ki naj bi bila nared že prihodnjo jesen, se v piranski občini obeta še ena; nova stavba za potrebe visoke šole za turizem - UP Turistice.

Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem je bila ustanovljena leta 2000. Lahko se pohvali z zanimivimi temami družboslovnih in humanističnih ved ter sodobnimi študijskimi programi;

Gregor Strmčnik o dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju

Novela zakona o zdravstvenem zavarovanju, ki ureja področje dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, prinaša kar nekaj novosti, predvsem pa tudi možnost dosedanjim zavarovancem glede odločitve, ali bodo ostali zvesti svoji »stari« zavarovalnici, ali bodo prestopili k drugi. Menimo, da je prav to spodbudilo izjemno živahno bitko na tržišču za »stare« in nove zavarovance, pri čemer opažamo celo vrsto tako imenovanih tržnih trikov. Lahko celo trdimo, da so nekateri zavarovanci po vsem tem, kar se je dogajalo in se še dogaja, malce zmedeni, zlasti tudi katera zavarovalnica je vredna njihovega zaupanja. Pogovarjali smo se z Gregorjem Strmčnikom, predsednikom uprave Triglav, Zdravstvene zavarovalnice d.d., Koper.

morda razlikuje od ostalih dveh zavarovalnic; Vzemne in Adriatica. Zdi se namreč, da zdravstvene zavarovalnice še vedno niste odprle vseh kart?

Triglav, Zdravstvena zavarovalnica je prva med ponudnicami dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja predstavila svojo ponudbo, ki pomembno zaožroža dosedanje zavarovalno ponudbo skupine Triglav. Poleg konkurenčne premije ponujamo varnost največje slovenske zavarovalniške skupine, preprosto sklenitev

takega pravnega subjekta? Kaj zavarovalnicam na tem področju v resnici nalaga zakonodaja?

Zakonodaja je jasna. Vsi zavarovanci lahko izberejo zavarovalnico. To pomeni, da jo zamenjajo brez kakršnih koli dodatnih stroškov, lahko pa tudi pri njej ostanejo. To lahko že sedaj storijo, lahko pa počakajo na obvestilo svoje dosedanje zavarovalnice, ki ga bodo prejeli do konca tega meseca, o spremembah, njenih novih pogojih, novi ponudbi in možnosti zamenjave. V Triglav, Zdravstveni zavarovalnici smo prepričani, da se je potrebno za naklonjenost zavarovancev potegovati s korektnostjo in kakovostjo storitev, ne pa z odvrčanjem od drugih ponudnikov. Po dvanajstih letih zavarovanci lahko prvič spet zares izbirajo zavarovalnico, priča smo poskusu odpiranja trga, na katerem vlada monopol. Dejansko smo žal priča tudi več nelojalnim korakom, povezanim z odvrčanjem zavarovancev od tega, da bi izbirali. Takšni so prav tako povezovanje lastninjenja in ponudbe dopolnilnega zavarovanja, napovedovanje najugodnejše ponudbe, hkrati pa odlašanje z njenim razkritjem, pretnje z dvojnimi zavarovanjem in podobno. Seveda smo kot nov ponudnik v težjem položaju. Pričakujemo pa, da nam bodo zavarovanci dali priložnost, da upravičimo zaupanje tudi na tem področju.

Dopolnilno zdravstveno zavarovanje ima individualni značaj, nekateri zavarovanci v delovnih kolektivih pa so prepričani, da se lahko zavarujejo kot skupina ter, da bo taka oblika zavarovanja zanje cenejša?

Vloga podjetij kot zavarovateljev se je močno spremenila. Sklepanje je zdaj individualno. Vsak zavarovanec se zavaruje neposredno. Lahko pa podjetja organizirajo sklepanje zavarovanj svojim zaposlencem. Zavarovanci se bodo lahko skupinsko zavarovali v okviru podjetja in tako izkoristili 3-odstotni popust. Vendar je pomembna novost, ki jo prinaša spremenjena zdravstvena zakonodaja, pravica do izbire. Tudi v podjetjih bodo zaposleni sami neposredno izbirali zavarovalnico, pri kateri bodo dopolnilno zavarovani po novem.

Ali menite, da bodo tako imenovane izravnalne sheme, ki jih uvaja novela zakona, delovale nespodbudno na zavarovalnice, ki si bodo prizadevala pridobiti čimveč zavarovancev in poslovati rentabilno. Ali ne gre pri tem v bistvu za nekakšen prisilni pretok dobička z enega zavarovalnega sektorja na drugega in spodbijanja konkurence?

Nasprotno. Čeprav je najbrž videz drugačen, toda izravnalna shema zagotovo naša element konkurenčnosti na pravičnejših temeljih kot je bil doslej, seveda ob dodatnih varovalkah doslednejšega varstva zavarovancev kot potrošnikov in varstva konkurence. Izravnalna shema bo namreč predvsem odvrčala zavarovalnice od selektivnega trženja mlajših oseb.

Povprečni stroški doplačil k zdravstvenim storitvam za mlajše osebe so namreč občutno nižji kot za starejšo osebo. Zavarovalnica, ki bi brez uveljavljene izravnalne sheme izvajala dopolnilno zavarovanje z mlajšo strukturo zavarovancev, bi lahko ob približno enaki premiji kot zavarovalnica s starejšo strukturo ustvarila presežni dobiček. Tak presežni dobiček pa ni ustvarjen na podlagi boljšega produkta zavarovalnice ali bolj učinkovitega poslovanja, temveč na selekciji zavarovancev. Nova zakonodaja vzpostavlja vzajemnostno načelo v dopolnilnem zavarovanju ter izravnalno shemo kot njegov podporni mehanizem. Prenosi sredstev med zavarovalnicami torej v izravnalni shemi temeljijo na razlikah v skupni višini odškodnin med temi zavarovalnicami, ki temeljijo na različnih strukturah njihovih zavarovancev po starosti in spolu. Konkurenčnost zavarovalnic bo tako v prihodnje dejansko temeljila na njihovih prednostih celovite ponudbe, učinkovitosti trženja in poslovanja.

Na terenu vlada nekakšna zmeda, saj na ena vrata trka več agentov, celo iz iste zavarovalnice. Kako je to urejeno pri vas?

Temu se seveda poskušamo izogniti. Verjamem pa, da se dejansko lahko zgodi, da zvonec zazvoni večkrat. V tem primeru se bodo tako naši kot

najbrž tudi zastopniki drugih zavarovalnic vljudo opravičili, če gre za zastopnika iste zavarovalnice. Sicer pa imajo zastopniki, ki sklepajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje za Triglav, Zdravstveno zavarovalnico, licenco za opravljanje poslova zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. Prav zato jim zavarovanci lahko zaupajo.

Kaj lahko pričakuje državljani, ki se ne bo hotel ali mogel dopolnilno zdravstveno zavarovati?

Kdor je zavezanec za dopolnilno zdravstveno zavarovanje, vendar tega ne bodo sklenil, bo moral – enako kot doslej – doplačevati določene zdravstvene storitve, denimo nekatera zdravila, nenujne reševalne prevoze, ortopedske, slušne, očesne in druge tehnične pripomočke ter določene storitve pri nastanitvi v bolnišnici ali zdravilišču.

V primerih, ko se bo posameznik vključil v dopolnilno zavarovanje po več kot enomesečnem obdobju od prenehanja predhodnega dopolnilnega zavarovanja oziroma od nastopa zavezanosti za doplačila, bo pred njim trimesečna čakalna doba, ko bo sicer plačeval premijo, vendar si bo v tem času doplačila kril sam. Za vsako nezavarovano leto pa bo zavarovančeva premija višja za 3 odstotke, največ pa za 80 odstotkov. Enako velja za tiste, ki zavarovanja ne bodo sklenili v letu dni, odkar bodo postali zavezanec za doplačila.

Katera so tista področja, ki morajo biti poenotena za vse ponudnike dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj; glede premije, popustov na premije, datumov in možnosti prestopa?

Nova zakonodaja je prinesla več sprememb. Najpomembnejša je uvedba izravnalnih shem, ki bodo omogočile odpravo razlikovanja med zavarovanci. Stroški doplačil zdravstvenih storitev, zdravi in pripomočkov iz obveznega zdravstvenega zavarovanja bodo zdaj pravičnejše porazdeljeni med vsemi generacijami in zavarovanci. Doslej so zavarovanci iste zavarovalnice plačevali različne premije glede na starost, spol in zdravstveno stanje, v prihodnje pa bodo vsi zavarovanci pri isti zavarovalnici imeli enake premije. Tudi premije med različnimi zavarovalnicami se ne bodo bistveno razlikovale. Mesečna premija za dopolnilno zdravstveno zavarovanje pri Triglav, Zdravstveni zavarovalnici znaša 4.781 tolarjev, zagotavljamo pa, da bomo ohranili konkurenčnost, tudi 1. marca prihodnje leto, ko bodo premije začele veljati. Popusti bodo odslej zakonsko določeni, zavarovalnice bodo lahko ponudile največ 3-odstotni popust v primerih, ko bodo imele nižje administrativne stroške pri vodenju zavarovanja. Nova zakonodaja omogoča še preprosto zamenjavo zavarovalnice. Zavarovanci imajo možnost to storiti od 1. septembra dalje, pa vse do 31. decembra 2005, ko se izteče zakonsko določeni rok za ureditev zdravstvenega zavarovanja po novem, ki, kot rečeno, v praksi prične veljati 1. marca 2006.

Pri Triglav, Zdravstveni zavarovalnici, d.d. ste že kot je znano pripravili komplet ponudbo za sklenitev dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Lahko poveste v čem se vaša ponudba

zavarovanj prek naših zastopnikov, agencij in na spletnem mestu. Poleg tega bomo ponudili tudi vrsto dodatnih ugodnosti. Med njimi velja izpostaviti t.i. »Prvo mnenje«, ki bo našim zavarovancem omogočalo brezplačen nasvet zdravnika in vrsto popustov ter drugih ugodnosti v okviru skupine Triglav. Tu bi opozoril še na to, da se z vključitvijo dopolnilnega zavarovanja v premoženjski paket zavarovalnice Triglav zavarovancem odpirajo zanimive možnosti prihranka.

Ali razpolagate s podatki koliko zavarovancev ima že sklenjeno dopolnilno zavarovanje in približno koliko je takih, ki tega še nimajo in bodo vaši potencialni zavarovanci? Tudi motiv, da zavarovanec prestopi k drugi zavarovalnici?

V Sloveniji je vseh zavezancev za dopolnilno zdravstveno zavarovanje približno 1.5 milijona, dopolnilno zdravstveno zavarovanje pa ima sklenjeno okoli 1.4 milijona zavezancev. Naš cilj je pridobiti okrog 10-odstotni tržni delež oziroma 140.000 zavarovancev. Zavarovanci bodo lahko v skladu z novo zakonodajo izbrali zavarovalnico na podlagi njenega ugleda, dostopnosti in zaupanja ter na podlagi kakovosti njenih storitev in njene celovite ponudbe.

Predstavnik konkurenčne zdravstvene zavarovalnice iz Kopra je na pogovoru z zavarovanci – upokojenci v Portorožu dejal, da lahko njihovi zavarovanci obvestilo o dani možnosti pisnega razdrtja zavarovanja, ki ga bodo prejeli, preprosto vržejo v koš – in tako avtomatično ostanejo še naprej njihovi zavarovanci, seveda po novih pogojih. Kaj menite, ali v tem primeru ne gre za nelojalno konkurenco ali celo veliko prednost

Okoje Piran ima novo spletno mesto

Od začetka septembra ima Javno podjetje Okolje Piran novo spletno mesto, ki je nadgradnja prejšnjega in prinaša številne dodatne možnosti obveščanja uporabnikov in stike med podjetjem in koristniki njihovih storitev. Podrobnosti so predstavili na nedavni novinarski konferenci. Spletno stran www.okoljepiran.si je pripravila Emigma Koper.

Spomini na gimnazijska leta v Piranu

Po proslavi v Avditoriju se je skupina nekdanjih dijakov fotografirala z legendo prve slovenske gimnazije, dolgoletnim ravnateljem prof. Božidarjem Jevšvarjem. Od prodaje zbornika ob 60. obletnici so že zbrali 2 milijona tolarjev za razvojni sklad gimnazije. Poročilo na srečanju bivših in sedanjih gimnazijcev v Avditoriju je podala Vera Maraspin Čarman.

Noč čarovnic v Piranu

Danes je to le zanimiva zabavna prireditev, nekoč pa je bilo resnično okrutno dejanje sežiganja žensk na grmadi. Na Slovenskem je bil zadnji proces obsodbe čarovnice v Radgoni leta 1744.

Na Trgu 1. maja v Piranu so 31. oktobra zvečer, v organizaciji piranskega društva Čikule čakule, organizirali prireditev Noč čarovnic, ki je na presenečenje mnogih pritegnila okoli 200, predvsem mlajših gledalcev. Večer je spretno in zgovorno »po čarovniško« povezovala Zora Mužinič, nastopil pa je tudi čarodej z ognjem. Domnevajo namreč, da izhaja prvotno ime Pirana iz grške besede pyr (oganj), kajti takratna naselbina naj bi služila predvsem kot svetilnik za ladje. Na prireditvi v Piranu je stroga komisija izbrala tudi tri nagrajenke z najlepšim čarovniškim klobukom in seveda obvezno pripadajočo brezovo metlo, na kateri so čarovnice nekoč letale po zraku in čarale. Najbolj izvirno opravljene s klobuki in metlo so bile **Darja Toplak, Urška Vidmar in Diana Kenda**, vse iz Pirana. Eno nagrado (večerjo) je prispeval Hotel Tartini Piran. Otroci so se radi plazili tudi skozi čarovniški labirint, čarovničine hišice, povezane s temnimi tunelčki. Menda prva taka prireditev v Piranu, kjer res niso sežigali čarovnic, je bila kar zanimiva.

Noč čarovnic, 31. oktober, je danes predvsem zabavna prireditev, nekoč pa so bila to povsem resnična, žalostna in okrutna dejanja. V Evropi so namreč na grmadi sežgali kar okoli 100.000 čarovnic, podobnih procesov na Slovenskem pa je bilo okoli 1100. Zadnji tak proces, ko so žensko obsodili čarovništva, je bil leta 1744 v Radgoni, torej komaj pred 261. leti. Mučenje in ubijanje čarovnic je prepovedal avstrijska cesarica Marija Terezija.

Nagrajene v čarovniški oprave: Diana, Urška in Darja iz Piran in Zora Mužinič, voditeljica Noči čarovnic v Piranu (tretja z leve).

Čarovniška noč na Trgu 1. maja v Piranu. FOTO: FK-Primorski utrip.

Značilnost 52. GTZ

Portorož 2005

Množičen

obisk iz

drugih krajev,

številna

priznanja in

plakete

53. GTZ bo v Čatežu

Udeležence je v imenu gostitelja pozdravil Čedomil Vojnič

Priznanje Ivanu Siliču

Priznanje Turistični zvezi Slovenije.

Novinarski dnevi 2005

Konec ali vzpon novinarstva?

Kaže, da bodo letošnji Novinarski dnevi v prostorih hotela Adiria Ankaran (17. do 19. november) še posebej zanimivi, saj vrhunski strokovnjaki odpirajo dileme, ali se v Sloveniji z novodobno politiko res obeta konec novinarstva, ali njegov ponoven vzpon?

O razlogih za črnogledost, poslabšanje komunikacije med politiko in novinarji, zarotah in še čem, kar ni v prid slovenskemu novinarstvu, svobodi javnega obveščanja, bodo novinarji spregovorili na okrogli mizi v petek, 18. novembra ob 11.00 uri. V razpravi bo, kot je najavljeno, sodeloval tudi minister za javno upravo **Gregor Virant**.

Sicer pa se program letošnjega srečanja novinarjev v Ankaranu začneja v četrtek, 17. novembra ob 10.00 uri, ko bo redna letna skupščina Društva novinarjev Slovenije (DNS), na kateri bodo volitve nadomestnega člana upravnega odbora DNS. Kandidati so: Tomaž Dimic (RTVS, Radio Koper, Miran Kljun (PN), Tatjana Pirc, (RTVS, Radio Slovenija), Špela Šipek (POP TV) in Jelka Zupanič (Večer).

Poročilo o delu organov DNS v letu 2004 bo podal predsednik društva **Grega Repovž**. Govoril bo o zahtevi DNS, da je treba bolje urediti dostop do informacij javnega značaja ter o izenačitvi statusa novinarjev z drugimi samostojnimi poklici na področju kulture. V uvodniku revije Novinar je zapisal: »Društvo novinarjev Slovenije obstaja že sto let in leto 2005, pa naj se zdi v tem trenutku za slovensko novinarstvo še tako težko, zagotovo ne bo zapisano v zgodovino kot kakšna prelomnica. Vse to, s čimer se slovensko novinarstvo bide danes, so že izbojevane in ponavljajoče se bitke, vse te pravice, ki smo jih izgubili v letošnjem letu, so naši predhodniki že večkrat izgubili in tudi dobili. Kot je na neki mednarodni konferenci dejal generalni sekretar naše mednarodne zveze Aidan White. »Javna radiotelevizija ni javna le zato, ker so se novinarji skupaj z javnostjo borili zanjo, ampak zato, ker se politika, ki si vedno znova skuša podrediti javno televizijo, vedno znova nauči, da si s tem nakopljejo predvsem veliko težav in izgubijo elementarno zaupanje javnosti. Zato je na dolgi rok neodvisna RTV tudi interes politike, ker je tudi zanjo neodvisnost bolj oportuna.«

Poglejmo še čez mejo. Italijanski premier Silvio Berlusconi je na začetku tega mandata grobo obračunal z RAI, a zdaj, ko se volitve spet bližajo, poskuša slab okus, ki je ostal v javnosti zaradi tega njegovega dejanja, popraviti.

S čim se sooča novinarstvo danes? Dejansko le z nezaupanjem oblasti v poštenost in

nepristranskost novinarjev. Iz tega nezaupanja izvirajo nesprejemljivi zakonski predlogi. Tudi novinarji včasih reagiramo slabo in neprofesionalno (na primer jezno), kar je za drugo stran le še dokaz, da je njihovo izvorno nezaupanje utemeljeno. Zadeva je do konca postala absurdna v času referendumu o zakonu o RTV Slovenija. Ko so stranke opozicije napovedale referendum, smo se v društvu izrekli proti njemu. Ocenili smo namreč, da bo s tem novinarje in novinarstvo še bolj izpostavilo zlonamernim in poenostavljenim razlagam. Ko je bil referendum razpisan, smo lahko storili le eno: ponovili smo svoja stališča o zakonu. Da gre torej za zakon, ki izpostavlja RTV za dolga leta vplivu vsakokratne politične elite, saj se nobena politična opcija ne bo pripravljena odreči temu darilu iz leta 2005, je med drugim v uvodniku zapisal predsednik DNS Grega Repovž.

O svobodi novinarstva

Večna tema, ki izbije na dan takrat, ko je ogroženo temeljno poslanstvo novinarstva. Novinar nikoli v zgodovini ni deloval v idiličnem okolju. Stanovski kolegi se bodo zagotovo spraševali kaj se dogaja na relaciji lastnik – uprava – urednik – novinar? Ali temelji poročanje na svobodi izražanja, neodvisnosti, profesionalnosti, resnicoljubnosti, ali na lojalnosti, materialni odvisnosti, diktatih, strahu.... Kaj je to strah, bo poskušal povedati doc. dr. Slavko Zihnerl, dr. med. Sicer pa, narobe se zdi, da o tem sploh govorimo! Vsaka pravna država je dolžna zagotoviti uresničevanje pravice do neodvisne obveščenosti državljanov in ohranjanje nacionalne in kulturne identitete. Način uresničevanja svobode javnega obveščanja ter pravice in odgovornosti javnih glasil in novinarjev je urejal najprej zakon o Javnih glasilih (UL št. 18- 4/94), ki je imel to slabost, da je »privabil« v novinarstvo vse kar leze in gre, nakar je bistveno padla kakovost informiranja, veljaven Zakon o medijih iz leta 2003, ki je glede opredelitve kaj je novinarstvo v bistvu bolj natančen, pa bi radi nekateri že spremenili. Dovolj zgovoren je zakonski podmladek - Zakon o radioteleviziji Slovenija (UL št. 96/05), ki v bistvu uzakonjen krog odločanja in odgovornosti v eni osebi, to je politiki.

To kar se danes zdi najbolj nevarno za javno obveščanje in medije ni cenzura, pač pa samocenzura novinarjev, ki je pogojena zaradi takšne ali drugačne odvisnosti.

Tako imamo danes primere, ko so najbolj neodvisni novinarji malih zasebnih medijev in najbolj odvisni novinarji velikih medijev, ki nimajo nad seboj šefe vseh vrst, ki se v pohlepu za dobičkom in obstojem na prezasičenem medijskem tržišču, na katerem, glej paradoks, pada naklada resnim medijem in narašča rumenemu tisku, ne ozirajo na določila Zakona o medijih, Zakona o RTV in novinarskega kodeksa ter etike. Primorski utrip je svoje nestrinjanje z vmešavanjem politike v medije izrazil v Sevnici na letošnjem 9. srečanju lokalnih medijev (prvič se je govorniškemu odru pojavila kompletna desna politična garnitura), ko se je odrekel kandidaturi za organizacijo 10. jubilejnega srečanja v Portorožu leta 2006.

Franč Krajnc

Priznanje gostišču Tomi Portorož.

Priznanje Branku Simonoviču.

Priznanje ekipi iz Grand hotela Metropol.

Pokazali kaj znajo

V prostorih hotela Svoboda v Strunjanu je izdelke domače in umetnostne obrti razstavilo 22 posameznikov in društev.

Društvo Zdrav podjetnik (predsednik Vojko Čok, tajnica Irena Bartolič) iz Kopra je v 29. oktobra v Podjetniškem zdravstvenem rekreacijskem centru v prostorih Krka Zdravilišča Strunjan organiziralo celodnevno razstavo unikatnih izdelkov domače in umetnostne obrti. Cilj organizatorja je bil odpreti nov pogled na obdobje poslovnih partnerjev in dodati novo vrednost v ponudbi daril ob bližajočih se novoletnih praznikih. V popoldanskem času so predstavili tudi kulinarčne posebnosti našega območja s poudarkom na tipičnih istrskih sladica. Dana je bila možnost izbora naj sladice. Svoje unikatne izdelke so med drugimi razstavljali tudi člani društva Faros, Apolonija Krejačič (Italijanska narodna skupnost Piran), VDC Koper, Društvo Ozara, Zveza Sonček – Center Sonček Koper, Papilot, Območna služba Koper, Zdenko Troha, Barčica, Dnevni terapevtski center Koper, Turistično društvo Taperin Sečovlje, Marina Butala, Nevenka Sabadin, Lesnik Jože, Društvo za trajnostni razvoj Istre in Ana Jeretič, ki v prostem času rada slika in dela z glino.

Ana Jeretič s svojimi slikami in izdelki iz gline.

Razstavni izdelki društva Faros iz Lucije. FOTO: FK-Primorski utrip.

Otroci obiskali banko

Predstavniki Probanke, PE Koper, so pred kratkim gostili otroke iz OŠ D. Bordona in vrtca Delfino Blu. Mladi gostje so z zanimanjem poslušali kaj je banka, kje drži denar in kako dobro je, če varčujemo. Vsem so podarili majhne reklamne dežnike z barčicami, ki jih lahko pobarvajo in prinesejo nazaj v banko - in lahko pričakujejo še eno darilce.

Bilo je odlično gobje leto Na razstavi v Kopru smo lahko videli kar 207 vrst gob

Gobarsko-mikološko društvo Slovenske Istre iz Kopra, Prešernov trg 4 (predsednica Irena Sirotič Dobrila), je konec oktobra pripravilo zanimivo razstavo gob na tržnicah treh obalnih občin, v Piranu, Izoli in Kopru, njihovi člani so delili strokovno in propagandno gradivo s ciljem izobraževanja ljudi na področju zaščite in varstva mikroflore, 24. in 25. oktobra pa je bila še posebej zanimiva že tradicionalna razstava gob v Pretorski palači ter pokušina gobjih jedi. Gobe so okras gozda in živi del narave, zato moramo tudi vedeti nekaj več o nabiranju. Pravi gobar je tudi naravovarstvenik, so zapisali v zgibanki; odnese smeti s seboj iz gozda, v gozdu ne kriči in ne plaši živali, ne pobira zaščitnih gob, ne pobira gob, ki jih ne pozna in pri nabiranju gob spoštuje uredbo o zaščiti samoniklih gob. Zaradi hladne pomladi so gobe vzniknile šele pozno avgusta. Tako je namreč bilo na Pohorju in Osankarici, kjer smo julija našli le eno gobo, avgusta pa jih ni bilo več mogoče prešteti. Gobe odlično uspevajo tudi ponekod na Krasu in v Brkinih, kjer vsak gobar skrbno skriva svoj teren. Gobarsko društvo si prizadeva tudi za ureditev učne gobarske poti.

Malčki so si ogledali gobe v Pretorski palači v Kopru

Z razstava gob na zelenjavni tržnici v Piranu 22. oktobra.

MALIOGLASI

Ženitna posredovalnica Zaupanje

posreduje za poštene, trajne zveze, za vse starosti, po vsej Sloveniji.
Tel.: 031 505 495

Nudimo barvanje oken, vrat, ograj in zaščito lesa.
GSM: 041 501 787
Storžek – Meta center d.o.o., Titova cesta 52, 2310 Slovenska Bistrica, PE KOPER.

Kupim ali najamem zemljišče Na območju Portoroža, Lucije, Malije, Seče ali Liminjana kupim ali vzamem v najem okoli 1000 m zemljišča.
Pokličite: GSM 031 457 940

Prodaj Udoben garažni boks naprodaj v Luciji. Redka prilika za stanovalce blokov 77, 79, 81. Informacije na tel: 05-764 21 61.

Sejem smučarske opreme in letna skupščina SK Portorož

Smučarski klub Portorož prireja 19. in 20. novembra 2005 v športni dvorani v Luciji sejem rabljene in nove smučarske opreme. Na sejmu bodo tudi sprejemali nove in stare člane, vpisovali v šolo smučanja ter nudili informacije o sobotnih izletih, zimovanju in aktivnostih kluba. Sejemski vrata se bodo odprla 19.11. ob 9.00 in zaprla 20.11. ob 19.00. Letna skupščina SK Portorož bo 17.11. s pričetkom ob 18.00 uri v sejni dvorani KS Portorož. Vabljeni.

CITY PARK
TPC Lucija
Obala 114, 6320 Portorož

FUJIFILM Canon OLYMPUS PENTAX

-Izdelava fotografij iz vseh klasičnih in digitalnih medijev
-Fotografiranje prireditelj, svečanosti in porok

-Prodaja ročnih ur priznanih znamk:

SECTOR BREIL TISSOT ZZERO

Semenarna Varja
Liminjanska 78, Lucija

Tel.: 05 6777 335
Fax: 05 6770 927

Tel.: 05 6777 334

Kupljeno blago Vam brezplačno dostavimo na dom!

Vi pokličete, mi pripeljemo.

www.semenarna-cergolj.si

Islamska skupnost je praznovala Bajram

Me fat bajrami. Bajram šerif mubarek olsun! Vesele bajramske dneve! To so si ob koncu verskega 30-dnevnega praznika Ramazana zaželeli člani Islamske skupnosti Koper, udeleženci na proslavi Bajrama v portoroškem Avditoriju, potem ko so se mesec dni s postom in molitvijo duhovno prenavljali. Več kot petsto vernikov sta pozdravila koprski škof Metod Pirih in piranska županja Vojka Štular, ki je spomnila na težke čase iz osamosvojitvene vojne in nemirov v bivši skupni domovini Jugoslaviji, ko je Piran na Gimnaziji Piran sprejel in nudil zatočišče beguncem iz Bosne. Islam pomeni mir, vero in dostojanstvo. Pa vendar se moramo vprašati zakaj so postali Islamisti teroristi? Vernik odgovarja s preprostimi besedami: «Če bi vam porušili hišo, pobili družino, tako kot počenja Američani v Iraku, ali se ne bi branili, pobijali? Vprašajte se, kdo je ustvaril terorizem?»

Pričakujejo dobro oljčno letino

Z obiranjem oljke županov na Belvederju, 11. novembra, se je tudi uradno začela sezona v oljčnikih. Županji Breda Pečan in podžupanoma, Sašu Šramlu in Igorju Colji se je pridružil tudi Peter Vrisk, predsednik KGZ Slovenije. Letos pričakujemo dobro letino tako količinsko, kot po kakovosti. Morda v povprečju glede na lansko letino, ki je bila odlična, celo do 30% več, čeprav je treba upoštevati, da smo imeli mrzlo pomlad in deževno poletje, so ocenili na letošnjem tradicionalnem srečanju oljkarjev na Belvederju, ki ga je organiziral DOSI. Pomembno: pravočasno obiranje in takojšnja predelava! Dve novi oljarni: v Kopru in v Brdih. Cena oljčnemu olju, kljub viškom, ne bo padla (2000 do 2400 SIT).

»Teče refošk en malvazija«

Pri Klobasovih v Sečovljah so pridelali dober refošk

Da je mošt dozorel in se spremenil v odlično kapljico so dodobra spoznali vsi, ki so se udeležili letošnjega Martinovanja v prostorih Vina Koper, pri Klobasovih v Sečovljah, v gasilskem domu v Novi vasi, v prenovljeni Kantini Ivančič v Šaredu nad Izolo, v Brdih in še kje. Pri Klobasovih v Sečovljah, odkoder so posnetki, so se jeseni veselili v vinogradih, nato so zmleli grozdje, mošt pretočili v sode, kjer se je do Martinove sobote že spremenil v vino. Niso nam zaupali koliko vina so pridelali, zagotovo pa več kot lansko leto. Kljub deževnemu poletju je bilo grozdje zdravo, precej slabše pa je bilo na Štajerskem, kjer je napadala gniloba. Kot pravijo je letina odlična. Vsi sodi so polni, cena domačega refoška pa se suče okoli 600 tolarjev za liter.

Zadovoljni s trgatvijo – in vinsko kapljico. FOTO: FK-Primorski utrip.

Izola

Do poletja 2006 nova reševalna postaja

Izolski reševalci bodo že sredi poletja 2006 imeli boljše pogoje dela. Da je veselje upravičeno kaže tudi svečana položitev spominske plošče (4. novembra 2005) na temeljni kamen na bodočem gradbišču pri izolski Komunali (nasproti prodajalne in popravilnice avtomobilov Avto Jereb). Nova moderna reševalna postaja - na sredinski točki Slovenske obale in hkrati dovolj blizu Splošne bolnišnice Izola - bo »korak naprej v razvoju urgentne službe v Slovenski Istri in Sloveniji«, je številnim prisotnim veselo sporočil minister za zdravje Andrej Bručan. Naložba je vredna 260 milijonov tolarjev. Nekaj sredstev naj bi se nabralo od prodaje stare reševalne postaje, ZD Izola primakne 10 milijonov, koprski in piranski občina vsaka po 30 milijonov, 20 odstotkov vrednosti naložbe bo prispevalo Ministrstvo za zdravje, izolski Delamaris pa je kar na gradbišču podaril ček za milijon tolarjev. Na reševalni postaji bo zaposlenih 20 do 24 delavcev, na voljo pa bo 14 reševalnih vozil.

Na fotografiji: Minister za zdravje mag. Andrej Bručan, dr. med., izolska in piranska županja Breda Pečan in Vojka Štular in koprski župan Boris Popovič postavljajo temeljni kamen za novo reševalno postajo.

Zadovoljni reševalci. Med njimi je tudi Guerino Zonta, najstarejši reševalec, ki je začel delati že leta 1948, ko je prvo reševalno postajo v Izoli ustanovil dr. Clavati, zobozdravnik iz Trsta.

ZDRAVSTVENA ZAVAROVANJA ADRIATIC

Zdaj je priložnost za izbiro najugodnejše ponudbe. Vsi Adriaticovi dopolnilni zdravstveni zavarovanci, obstoječi in novi, bodo lahko v obdobju od 1. 3. 2006 do 1. 3. 2007 uveljavljali naslednje dodatne **UGODNOSTI**:

- **080 11 24 - BREZPLAČNA ZDRAVSTVENA INFO ASISTENCA**
kar 365 dni v letu in 24 ur na dan nudi vse informacije o izvajalcih zdravstvenih storitev, povprečnih čakalnih dobah...
- **4.500 SIT - BON ZVESTOBE**
za vse zavarovance, ki ga bodo lahko koristili v obliki popusta oziroma plačila premije pri kasko zavarovanju avtomobila in premoženjskem zavarovanju.
- **1,5 EUR mesečno za zavarovanje ZDRAVIL**
oz. za letno premijo 18 EUR. To zavarovanje, tokrat s 50-odstotnim popustom, lahko sklenejo vsi skupinsko zavarovani, posamično pa do 51. leta starosti. Letna zavarovalna vsota znaša 200 EUR.
- **SENIOR PAKET** za vse starejše od 51 let. Paket prinaša 5-odstotni popust pri kasko zavarovanju avtomobila, 5-odstotni popust pri premoženjskem zavarovanju in 5-odstotni popust ob sklenitvi VitaFin življenjskega zavarovanja.
- **NADOMESTITEV 50-odstotkov vstopnih stroškov za vzajemne sklade KD** v obliki dodatnih enot premoženja vzajemnih skladov KD. Ugodnost velja za prvo vplačilo v obdobju od 1. 3. 2006 do konca leta 2006.
- **KRITJE RAZLIKE V CENI ZDRAVILA** med najvišjo priznano vrednostjo in polno ceno zdravil.
Velja za vsa zdravila, ki so na seznamu medsebojno zamenljivih zdravil in je njihova cena višja od najvišje priznane vrednosti.

Adriatic je prva delniška družba, ki že od leta 1993 nudi zdravstvena zavarovanja. Imamo izkušnje in znanje, zaupa nam 276.000 zdravstvenih zavarovancev, olimpijska reprezentanca in prek 1.400 izvajalcev zdravstvenih storitev (bolnišnic, zdravstvenih domov, zdravilišč, lekarn in drugih). Smo vodilni na področju ponudbe nadstandardnih zdravstvenih zavarovanj.

In še prijazno obvestilo za vse obstoječe Adriaticove zdravstvene zavarovance. Vam ni potrebno storiti ničesar, novembra boste prejeli osebno obvestilo s podrobnimi informacijami. Vse ugodnosti pa lahko uveljavljate na Adriaticu takoj po 1. 3. 2006.

Več informacij in pristopne izjave Adriatic Koper,
Ljubljanska c. 3a, tel.: 05 6643-453.

www.adriatic.si

Adriatic
zavarovalna družba d.d.